

Методичні вказівки
до виконання контрольної роботи
з дисципліни «Соціальна економіка»
для студентів заочної форми навчання
спеціальностей 051 «Економіка» та 075 «Маркетинг»

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет

Методичні вказівки
до виконання контрольної роботи
з дисципліни «Соціальна економіка»
для студентів заочної форми навчання
спеціальностей 051 «Економіка» та 075 «Маркетинг»

Вінниця
ВНТУ
2019

Рекомендовано до друку Методичною радою Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України (протокол № 4 від 20.12.2018 р.)

Рецензенти:

О. В. Безсмертна, кандидат економічних наук, доцент

Т. М. Пілявоз, кандидат економічних наук, доцент

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Соціальна економіка» для студентів заочної форми навчання спеціальностей 051 «Економіка» та 075 «Маркетинг» / Уклад. : Л. М. Несен, А. В. Вітюк. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 19 с.

У методичних вказівках визначено: мету, завдання та предмет вивчення навчальної дисципліни «Соціальна економіка»; наведено загальні методичні вказівки щодо виконання контрольної роботи за варіантами; подано програмні питання, елементи тестового контролю; розроблено варіантні індивідуальні завдання. Для полегшення самостійного вивчення дисципліни наведено список рекомендованої літератури.

Методичні вказівки призначені для студентів економічних спеціальностей заочної форми навчання.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Вимоги до змісту та оформлення контрольної роботи	5
Завдання на контрольну роботу.....	6
1 Питання на іспит (теоретична частина).....	7
2 Практичні індивідуальні завдання.....	11
3 Тести за весь курс.....	13
Список рекомендованої літератури.....	16

ВСТУП

Україні (якщо запозичувати поняття західної економічної науки) належить пройти шлях не до ринкової економіки, а до соціального ринкового господарства або до змішаної економіки, які є моделями сучасної капіталістичної економічної системи. У найбільш загальному вигляді «соціальна економіка» – це наука про сучасне цивілізоване громадянське суспільство.

Це наука про той соціально-економічний устрій (за німецькою термінологією «порядок»), який виявився не тільки вдалою теоретичною конструкцією, але й був підтверджений практикою, життям численних цивілізованих країн світу. Центральна мета соціальної ринкової економіки (СРЕ) – якнайповніше задоволення потреб і якнайвищий добробут кожного громадянина.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Соціальна економіка» є зв'язки і залежності економічних взаємин з політичними, соціокультурними, моральними, етичними, психологічними та іншими аспектами життєдіяльності людини.

Програма дисципліни складається з двох змістовних модулів:

Модуль 1 – Теоретико-методологічні основи «Соціальної економіки».

Модуль 2 – Соціальна політика та механізм соціальної координації.

Мета викладання навчальної дисципліни «Соціальна економіка» – формування у студентів знань про категорії, принципи, закони, закономірності та особливості становлення й розвитку соціально орієнтованої ринкової економіки, забезпечення глибокого розуміння студентами цілісного світогляду і навичок системного мислення в галузі соціально-економічного функціонування суспільства, спрямованого на створення умов для розвитку і самореалізації особистості в динамічних соціально-економічних та політичних умовах.

Основними завданнями вивчення студентами дисципліни є:

- забезпечення пізнання складних взаємозв'язків сучасної економіки, економічних і соціальних процесів;
- набуття навичок вироблення правильної соціально-економічної політики на макро- і мікрорівні, досягнення в суспільстві соціальної злагоди, збереження і примноження суспільних цінностей, забезпечення рівних умов доступу до них;
- володіння знаннями щодо принципів, правил, форм господарювання різних суб'єктів економіки;
- визначення орієнтирів господарської діяльності, критеріїв соціальної і економічної ефективності.

Після опанування дисципліни студент має знати: понятійний апарат дисципліни; види і моделі економічних систем; основні елементи соціально-економічного порядку; напрямки формування соціально-економічної політики.

ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Після вивчення всіх тем студент-заочник виконує контрольну роботу, яка складається із теоретичного розділу, кількох практичних і тестових завдань. Розкриття теоретичних питань має бути конкретним, викладеним грамотно, логічно і підкріпленим прикладами з практики. Крім того, текст має містити особисту критичну оцінку студента. За текстом потрібно дати посилання на літературні джерела.

Перед виконанням практичної частини завдання студент має ознайомитися з усім завданням, усвідомити його обсяг і зміст. У кінці роботи студент наводить перелік використаної ним літератури, вказує дату і ставить свій підпис.

У процесі самостійного вивчення курсу, а також під час виконання контрольної роботи студенти-заочники можуть користуватися консультаціями викладачів, з якими вони мають тримати постійний зв'язок з початку навчального року. Студенти, які не виконали контрольну роботу або які не захистили її, до екзаменаційної сесії не допускаються. Робота виконується у строки, встановлені навчальним планом і графіком.

Після одержання перевіреної контрольної роботи, студент має уважно ознайомитися із зауваженнями викладача, зробити роботу над помилками, повторити погано засвоєний матеріал. У тих випадках, коли виконана контрольна робота не відповідає встановленим вимогам, вона оцінюється незадовільно, і студент має виконати її повторно. При цьому спочатку також необхідно уважно вивчити зауваження викладача.

Перевірена контрольна робота в обов'язковому порядку пред'являється викладачу перед іспитом, інакше студент не допускається до іспиту з цього предмету.

На іспиті викладач може перевірити знання студента не лише за білетом, але й за тими питаннями, які були неправильно або неточно висвітлені у контрольній роботі.

Важливе значення має правильне оформлення контрольної роботи. Вона має бути виконана акуратно, чітким, розбірливим почерком або надрукована. Виконувати роботу потрібно чорнилами одного кольору на аркушах формату А4 (*дозволяється друкувати чи писати з двох сторін аркуша*). Якщо робота виконана неохайно, нерозбірливим почерком, вона повертається без перевірки для дооформлення. Обов'язково дотримуватись правил оформлення, наведених в ДСТУ 3008-95.

Кожній відповіді мають передувати № питання і назва згідно із завданням. На титульному аркуші вказують найменування університету, факультету, кафедри (*кафедра менеджменту, маркетингу та економіки*), групу, прізвище, ім'я, по батькові автора роботи. У кінці роботи вказується перелік використаної літератури у порядку посилання по тексту. Приклади написання списку літератури вказані у рекомендованій літературі.

ЗАВДАННЯ НА КОНТРОЛЬНУ РОБОТУ

Для виконання цієї роботи студент має вибрати номери теоретичних питань та практичних завдань за нижче наведеною таблицею.

Перша літера прізвища чи імені студента									№ індивідуальних завдань у списку 2 (вибрати за першою літерою імені) – виконати 2 завдання з 4-х на свій вибір
А	Б	В	Г	Д	Е	Є	Ж	З	1; 4; 7; 10;
І(Й)	К	Л	М	Н	О	П	Р	С	2; 5; 8; 11;
Т	У	Ф	Х	Ц	Ч	Ш(Щ)	Ю	Я	3; 6; 9; 12;
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
10	11	12	13	14	15	16	17	18	
19	20	21	22	23	24	25	26	27	
28	29	30	31	32	33	34	35	36	
37	38	39	40	41	42	43	44	45	
46	47	48	49	50	51	52	53	54	
55	56	57	58	59	60	1	2	3	
▲ № теоретичних питань у списку 1 (вибрати за першою літерою прізвища) – виконати 4 завдання із 7 на свій вибір									
<i>Кожному студенту виконати всі 12 тестових завдань</i>									

Мета теоретичної частини – засвоєння студентами базових понять та категорій соціальної економіки, принципів, методичних та організаційних основ управління розвитком суспільства, які допоможуть студентам сформулювати актуальний світогляд соціально-відповідального менеджера, маркетолога, економіста, запровадити засади наукового управління у випадку розвитку власної кар'єри держслужбовця або при взаємодії із органами публічної влади. **Конкретне завдання** теоретичної частини – дати відповідь на 4 питання із нижче наведеного переліку **1 «Питання на іспит» (теоретична частина)** (див. с. 7).

Мета практичної частини – вивчення законодавчих та нормативно-правових засад соціальної економіки, набуття умінь та формування компетенцій, необхідних для соціальної координації та реалізації соціальної політики. **Конкретне завдання** практичної частини – виконати **2** індивідуальних завдання з переліку **2 «Практичні індивідуальні завдання»** (див. с. 11). Крім того необхідно дати відповідь на **12** тестових завдань із списку **3 «Тести за весь курс»** (див. с. 13).

1 ПИТАННЯ НА ІСПИТ
(теоретична частина)
з дисципліни «Соціальна економіка»

Тема 1 «Теорія суспільного добробуту».

1. Розкрийте суть різних підходів до класифікації людських потреб (піраміда потреб А. Маслоу, класифікація потреб Ж. Годфруа, модель потреб Ф. Герцберга) як складової теорії суспільного добробуту.
2. Розкрийте суть та особливості результатів досліджень і висновків відомих Вам представників теорії суспільного добробуту.
3. Укажіть основні показники рівня суспільного добробуту. Що зумовлює складність оцінки суспільного добробуту?

Тема 2 «Економіка соціально-ринкового типу».

Частина 1 «Поняття ринку, його основні елементи і функції».

4. Наведіть визначення категорії «ринок». Укажіть об'єктивні умови функціонування ринку та основні принципи ринкової економіки.
5. Назвіть суб'єкти та об'єкти ринкових відносин. Укажіть інтереси кожної групи суб'єктів на ринку.
6. Назвіть та роз'ясніть функції ринку.
7. Сформулюйте базові питання економічної системи.

Тема 2 «Економіка соціально-ринкового типу».

Частина 2 «Типи економічних систем».

8. Назвіть можливі типи економічних систем. Укажіть недоліки та переваги ринкового та планово-державного механізму.
9. Зобразіть та розтлумачте залежність ефективності економіки від державного втручання. Розкрийте характерні ознаки змішаної системи управління та складові елементи механізму макроекономічного регулювання ринкової економіки змішаного типу.
10. Охарактеризуйте особливості економічного лібералізму й економічного дирижизму в різних країнах світу. Розкрийте особливості різних моделей державного регулювання економіки: американської, японської, шведської, німецької.
11. Які види діяльності об'єднані в систему «державного регулювання економіки»? Назвіть їх та охарактеризуйте.
12. Назвіть цілі державного регулювання економіки, у тому числі соціальні. Укажіть та роз'ясніть основні функції державного регулювання економіки.

Тема 2 «Економіка соціально-ринкового типу».

Частина 3 «Суть соціальної економіки».

13. Дайте визначення «економіки соціально-ринкового типу». Як в економіці соціально-ринкового типу реалізується механізм перерозподілу доходу?
14. Які ознаки та сучасні особливості у формах капіталістичної власності є характерними для економіки соціально-ринкового типу?

15. Чи відрізняється концепція «соціального ринкового господарства» від теорії «класичного ліберального господарства»? Продемонструйте Вашу відповідь на історичних прикладах.
16. Наведіть приклади прямих та непрямих методів державного регулювання економіки.
17. У чому полягає суть соціальної економіки? Що конкретно означає термін «соціальна» щодо економіки?

Тема 3 «Концептуальні основи соціальної економіки (предмет соціальної економіки як науки)»

18. Що є предметом вивчення соціальної економіки як науки? Укажіть базові фундаментальні ідеологічні положення соціальної економіки. Розкрийте особливості економічної, соціально-політичної і морально-ідеологічної організації суспільства в країнах так званих «соціальних економік».
19. Назвіть три «чистих типи» соціальної економіки (за Т. М. Заславською). Розтлумачте їхню суть. Чому економіка, яка орієнтована на середній клас, вважається найпрогресивнішою?
20. Перерахуйте напрямки соціалізації діяльності держави (згідно з Г. Мюрдалем). Як Ви бачите їхню практичну реалізацію?
21. Укажіть критерії оцінки рівня розвитку соціальної економіки в державі. Які показники рекомендуються ООН для оцінки рівня життя в конкретній країні?
22. У чому полягає суть соціалізації економічних відносин? Укажіть напрямки соціалізації економіки (згідно з баченням А. Гриценка).
23. Розкрийте суть стратифікації як інформаційної бази науки «соціальна економіка». Назвіть характерні групи у суспільстві.
24. Охарактеризуйте стан маєтного (матеріального) розшарування в Україні.
25. Розтлумачте, у чому полягає взаємозалежність між зростанням соціальних гарантій та ринковою ефективністю?
26. Розкрийте суть патерналістської моделі соціалізації і об'єктивні обставини її застосування в Україні в перехідний період.
27. Укажіть основні характеристики адресної соціальної системи (моделі адресної соціальної допомоги).
28. Укажіть основні ознаки трансформаційної економіки. Які задачі соціалізації є актуальними на поточному етапі трансформації економіки?

Тема 4 «Система суб'єктів соціальної економіки»

29. Як Ви розумієте термін «соціальна структура»? У чому полягає основне поняття стратифікаційного підходу?
30. Укажіть критерії економічної стратифікації та статусної стратифікації, сформованої в господарському секторі.
31. Назвіть засоби стратифікаційного аналізу та розтлумачте їхню суть.
32. Укажіть історичні типи соціальної стратифікації (за Е. Гідденсом). Розтлумачте їхню суть.

33. Назвіть та охарактеризуйте основні типи стратифікаційних систем.
34. Укажіть головні сфери соціально-інноваційної активності в розрізі трансформаційної структури суспільства.
35. Охарактеризуйте особливості структури українського суспільства в період соціальних трансформацій.
36. Охарактеризуйте олігархію як правлячу на сьогодні політичну та економічну силу України. До чого призвело її панування? Укажіть основи олігархії і засоби боротьби із нею.
37. Що у Вашому розумінні є середній клас? Які існують соціально-економічні критерії визначення середнього класу?
38. У чому полягає роль середнього класу у формуванні добробуту суспільства? Охарактеризуйте стан середнього класу в сучасній Україні?

Тема 5 Законодавчі передумови створення української соціально орієнтованої ринкової економіки

39. Назвіть основні законодавчі документи, які зумовлюють суть соціально орієнтованої ринкової економіки. У чому полягає мета діяльності держави, виходячи зі змісту даних актів.
40. Доведіть, що Статті 3, 36, 46, 48, 49, 50, 53 Конституції України розкривають особливості соціальних аспектів української економіки сьогодення.
41. Розкрийте особливості правового забезпечення громадян України на свободу об'єднання у політичні партії та громадянські організації.
42. Розкрийте особливості правового забезпечення громадян України на участь у професійних спілках.
43. Яким чином в Україні забезпечується право на соціальний захист безробітних та у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності?

Тема 6 Концепція сталого розвитку суспільства – основа ефективності національної економіки

44. Що у Вашому розумінні є «сталий розвиток суспільства»?
45. Укажіть умови сприяння економічному зростанню за рівнями економіки: на мікро-, мезо- та макрорівні.
46. Від чого, насамперед, залежить ефективність функціонування ринкового механізму?
47. Назвіть основні цілі національної економічної політики, перелік яких сформулювали дослідники К. Р. Макконел та С. Л. Брю.

Тема 7 Реалізація принципу соціальної справедливості

48. Розтлумачте суть категорії «соціальна справедливість» та охарактеризуйте різновиди справедливості.
49. Укажіть критерії рівня соціальної справедливості у межах ринкового господарства. На що спрямований принцип соціальної справедливості як основа соціальної політики держави в системі соціально орієнтованого господарства?

50. Що собою представляють суспільні фонди споживання? Назвіть та охарактеризуйте їхні різновиди в Україні за різними класифікаційними ознаками. У чому полягає основна мета формування суспільних фондів споживання?
51. Яким чином нерегульована диференціація в доходах населення пов'язана з біологічними факторами?
52. Назвіть та розкрийте методичну суть показників диференціації у грошових доходах. До чого призводить чисто ринковий розподіл доходів?
53. Охарактеризуйте фіскально-податкову, субвенційну, трансфертну форми держрегулювання та програми соціального забезпечення.
54. Що має бути основною метою бюджетної політики?
55. Укажіть основні відмінні ознаки різних економічних систем.
56. Назвіть напрямки економічних завдань уряду для забезпечення соціально орієнтованої ринкової економіки.
57. Назвіть найважливіші функції соціальної держави. Укажіть основні засоби реалізації соціальних цілей в державі.
58. Укажіть основні методи реалізації соціального регулювання.
59. Якими є принципи економічної ефективності і соціальної справедливості: альтернативними чи синергетичними (взаємодоповнюючими)?
60. Укажіть напрямки соціальної політики щодо працездатного населення.

2 ПРАКТИЧНІ ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Завдання № 1

Опишіть досвід будь-якої із розвинених країн щодо запровадження та підтримки принципів соціальної економіки.

Вказівки до завдання:

- 1) Обсяг має становити 1–5 сторінок;
- 2) Використовуйте будь-які електронні чи друковані джерела (зверніть увагу на електронні періодичні видання, зокрема, журнали: «Демографія та соціальна економіка», «Соціальна економіка», «Социальная экономика» тощо).

Завдання № 2

Охарактеризуйте напрацювання класиків та послідовників теорії суспільного добробуту: конкретне індивідуальне завдання – «Піраміда потреб А. Маслоу; класифікація потреб Ж. Годфруа; Модель потреб Ф. Герцберга».

Завдання № 3

Охарактеризуйте напрацювання класиків та послідовників теорії суспільного добробуту: конкретне індивідуальне завдання «Умови суспільного добробуту в класичній політичній економії (Д. Рікардо; соціально-економічна конструкція А. Сміта)».

Завдання № 4

Охарактеризуйте напрацювання класиків та послідовників теорії суспільного добробуту: конкретне індивідуальне завдання – «Логіка і методологія щодо створення і розподілу багатства (Жан Батист Сей)».

Завдання № 5

Охарактеризуйте напрацювання класиків та послідовників теорії суспільного добробуту: конкретне індивідуальне завдання – «Джон Стюарт Мілль /1806-1873 рр. / – пророк "соціальної реформації"».

Завдання № 6

Охарактеризуйте напрацювання класиків та послідовників теорії суспільного добробуту: конкретне індивідуальне завдання – «Дослідження представника математичного напрямку неокласичної економічної школи В. Парето щодо пошуку максимуму добробуту суспільства».

Завдання № 7

Охарактеризуйте напрацювання класиків та послідовників теорії суспільного добробуту: конкретне індивідуальне завдання – «Індикатори економічного добробуту та критерії поліпшення суспільного добробуту А. Пігу».

Завдання № 8

Охарактеризуйте напрацювання класиків та послідовників теорії суспільного добробуту: конкретне індивідуальне завдання – «Оригінальний погляд на теорію добробуту представників інституціонального напрямку економічної теорії (К. Віксель, Дж. Б'юкенен, Дж. Стіглер)».

Завдання № 9

Проведіть дослідження за вказаною темою: «Стан середнього класу в Україні (за даними останніх років)».

Завдання № 10

Проведіть дослідження за вказаною темою: «Показники бідності в Україні (за даними останніх років)».

Завдання № 11

Проведіть дослідження за вказаною темою: «Безробіття в Україні та світі: види, форми, причини безробіття, правове забезпечення права на працю, система заходів щодо регулювання безробіття, допомога по безробіттю».

Завдання № 12

Проведіть дослідження за вказаною темою: «Підходи до вимірювання ступеню нерівності в суспільстві».

**3 ТЕСТИ за весь курс
з дисципліни «Соціальна економіка»**

1. Економічна стратифікація фіксується за допомогою таких критеріїв (*допишіть*):

1. розміри отриманих доходів
2. досягнутий рівень життя
3. ??
4. ??

2. (Тест на відповідність) Укажіть правильну відповідність між лівою і правою частинами тесту):

Історичні типи соціальної стратифікації:	
назва	характеристика
① Рабство	А. Сподівання на те, що в «наступному» житті його рівень в ієрархії підвищиться, спонукає індивіда суворо дотримуватися певних суспільних норм.
② Касты	Б. Гранична форма нерівності, за якої одні люди володіли іншими.
③ Стани	В. Властиві вони європейському феодализму. Соціальне переміщення при цій системі було можливим, хоча й складним.
④ Класи	Г. Цей тип стратифікованого суспільства є головним об'єктом соціології марксизму, її основоположник К. Маркс пояснював становлення такого типу соціальної стратифікації економічними чинниками – суспільним поділом праці, формуванням відносин приватної власності.

Відповідь: 1 – ; 2 – ; 3 – ; 4 – .

3. Дайте визначення поняття «маргіналізація», яке характерне для теперішніх українських соціальних трансформацій:

<i>Маргіналізація – це ...</i>

4. Укажіть економічні основи панування олігархії (*допишіть*):

1. ??
2. банківсько-кредитна діяльність;
3. ??
4. політична влада як головний економічний ресурс, що дає можливість витягувати надлишковий прибуток.

5. До чого призвело панування олігархії в Україні (допишіть):

■ до зниження ефективності економіки, так як немає стимулів до зростання;
■ до втрати конкурентноздатності нашої економіки;
■ ??
■ ??
■ до консерватизму в економіці – збереження становища «статус-кво».

6. Сформулюйте потреби людей згідно з піраміди А. Маслоу (допишіть):

• ??
• Поваги
• Соціальні потреби
• Безпека і захищеність
• Фізіологічні

7. Укажіть базові принципи ринкової економіки (відкритий тест):

1	
2	
3	

8. Укажіть недоліки вільного ринку (відкритий тест):

1	
2	
3	

9. Зобразіть графічно схему функціонування ринку на прикладі фірми, яка швидко реагує на попит, і фірми, яка повільно реагує на попит: (зобразіть графік із відповідними позначеннями): ...

10. (Тест на відповідність) Укажіть правильну відповідність між лівою і правою частинами тесту):

Державне регулювання економіки	
вид державної діяльності	характеристика виду державної діяльності
① Підтримувальна	А. Правове забезпечення ринкової діяльності, створення ринкової та виробничої інфраструктури, створення конкурентного середовища тощо.
② Компенсаційна	Б. Зрівноважує недоліки або негативні наслідки функціонування ринку шляхом проведення антимонопольних та екологічних заходів, організації системи захисту для незапрацьованих та малозабезпечених верств населення, боротьби з безробіттям тощо.
③ Регулювальна	В. Передбачає вплив держави на економічні та соціальні відносини з метою реалізації певних цілей.

Відповідь: 1 – ; 2 – ; 3 – .

11. (Тест на відповідність) Укажіть правильну відповідність між лівою і правою частинами тесту):

Моделі державного регулювання економіки в різних країнах	
назва	характеристика
① Японська	А. Лібералізована система управління національною економікою, у якій основний акцент переноситься на ринкові регулятори економічних процесів; державне регулювання зводиться до використання правових і опосередкованих методів з метою створення «правил гри» і сприятливих умов для розвитку бізнесу.
② Шведська	Б. Управління соціально-економічним розвитком країни на основі активного втручання держави у процес розподілу і перерозподілу доходів, створення сильної системи соціального захисту населення, домінування ідей рівності й солідарності.
③ Німецька	В. Централізоване регулювання соціально-економічного розвитку країни з боку держави на основі використання переважно економічних, опосередкованих та неформальних методів ДРЕ. Домінує психологія колективізму, солідарності, підпорядкування особистих інтересів колективним і державним.
④ Американська	Г. Система управління національною економікою з активним використанням ринкових регуляторів, насамперед, конкуренції, і створенням на державному рівні ефективної системи соціального захисту громадян.

Відповідь: 1 – ; 2 – ; 3 – ; 4 – .

12. Укажіть основний засіб механізму економіки соціально-ринкового типу, який усуває надмірне збагачення одних і зубожіння інших:

Основним засобом упровадження цього механізму є перерозподіл національного доходу через (продовжте думку)...

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Законодавчі та нормативно-правові документи

1. Конституція України : закони України. – К. : Ін-т законодавства, 1997. – С. 3–41.
2. Господарський кодекс України № 436-ІУ від 16 січня 2003 р. – К. : Велес, 2006. – 160 с.
3. Закон України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» № 1768-ІІІ від 01.06.2000 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/1768.
4. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» № 1107-V від 28.12.2007р. // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 5–6, № 7–8.
5. Закон України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам» № 2109-ІІІ від 16.11.2000 р. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/laws/show/2109-14.
6. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття № 1533-ІІІ від 02.03.2000 р. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1533-14>.
7. Закон України «Про зайнятість населення» № 5067– VI від 05.07.2012 р. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
8. Закон України «Про Державний бюджет України на 2018 рік // Відомості Верховної Ради. – 2018. – № 3–4.

Базова

1. Слабковський Ю. М. Соціальна економіка: стратегія управління господарською структурою в умовах глобалізації світових ринків : навч. посіб. / Слабковський Ю. М. – К. : ТОВ «Юрка Любченко», 2015. – 396 с.
2. Атаманюк, Р. Ф. Соціальна економіка : навч. посіб. / Р. Ф. Атаманюк, Е. А. Атаманюк. – Львів : Новий Світ-2000, 2018. – 204 с.
3. Головніна О. Г. Основи соціальної економіки : підруч. для студ. ВНЗ / Головніна О. Г. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : ЦУЛ, 2013. – 648 с.
4. Грішнова О. А. Людський розвиток : навч. посіб. / О. А. Грішнова. – К. : КНЕУ, 2006. – 308 с.
5. Костючков С. К. Основи соціальної держави та громадянського суспільства : навч. посіб. / Костючков С. К. – Херсон: Айлант, 2016. – 256 с.
6. Шишкин С. В. Экономика социальной сферы : учебное пособие / Шишкин С. В. – М. : ГУ ВШЭ, 2013. – 367 с.
7. Самигуллин Э. В. Социальная экономика: критика, теория, практика и закономерности развития : учеб. пособ. / Самигуллин Э. В. – Бишкек, 2014. – 103 с.

Допоміжна

1. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Chaves, R., Monzón, J.L. The social economy in the European Union. CIRIEC, N°. CESE/COMM/05/2005, EESC. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://csdle.lex.unict.it/Archive/LW/Data%20reports%20and%20studies/Reports%20%20from%20Committee%20and%20Groups%20of%20Experts/20121018-044600_CIRIEC_Social_economy_Nov2007pdf.pdf.
3. Arpinte, D., Cace, S., Theotokatos, H., Koumalatsou, E. The social economy in the European Union. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://www.revistacalitateavietii.ro/2010/CV-1-2-2010/08.pdf>.
4. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. URL. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_042.
5. The Social Economy in the European Union. Summary of the Report drawn up for the European Economic and Social Committee by the International Centre of Research and Information on the Public, Social and Cooperative Economy (CIRIEC), 2012. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/qe-31-12-784-en-c.pdf>.
6. The Social Economy in the European Union. Report drawn up for the European Economic and Social Committee by the International Centre of Research and Information on the Public, Social and Cooperative Economy (CIRIEC), 2012. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://profitpentruoameni.ro/wp-content/uploads/2012/05/qe-30-12-790-en-c.pdf>.
7. Огляд світового досвіду запровадження пенсійних реформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/publish/article?art_id=94986&cat_id=99092.
8. The Social economy in the European Union. European Economic and Social Committee Presentation, Brussels, October 8, 2012. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/social-economy-in-the-european-union.pdf>.
9. Європейський Кодекс Соціального Забезпечення та Протокол до Європейського Кодексу Соціального Забезпечення, прийнятий в Страсбурзі 16.04.1964 р. (зі змінами і доповненнями). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
archive.nbu.gov.ua/portal/soc.../zhuk.pdf.

10. Hirst, P. (1994) *Associative Democracy. New Forms of Economic and Social Governance*. Printed and bound in Great Britain by Marston Lindsay Ross International Ltd, Oxfordshire : University of Massachusetts Press. – 222 p.
11. Allard, J., Matthaei, J. *Solidarity Economy: An Overview*. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://staging.geo.coop/sites/default/files/SE%20Definitions%20and%20Themes_SEN_draft.doc.
12. Allard, J., Matthaei, J. *U.S. Solidarity Economy Network is Born at the USSF 2007*. Grassroots Economic Organizing Collective (GEO). – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://staging.geo.coop/node/131>.
13. Allard, J., Matthaei, J. *Solidarity Economy : Building Alternatives for People and Planet. Papers and Reports from the U.S. Social Forum 2007. Introduction*. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.heterodoxnews.com/htnf/htn67/INTRODUCTION%20--%20SOLIDARITY%20ECONOMY.doc>.
14. *Legal Framework for Social Economy and Social Enterprises: A Comparative Report (prepared by the European Center for Not-forProfit Law) Budapest, 2012*. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://profitpentruoameni.ro/wp-content/uploads/2012/05/LEGAL-FRAMEWORK-FOR-SE-FINAL-pdf.pdf> (Дата звернення: 03.05.2015).
15. Drencheva, A., Stephan, U. *The State of Social Entrepreneurship in the UK SEFORIS: Country Report*, Aston Business School, April, 2014. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://eprints.aston.ac.uk/24054/1/SEFORIS_State_of_Social_Enterprise_UK_Drencheva_Stephan_05_2014.pdf (Дата звернення: 05.05.2015).
16. *A better future : Results of the network for better future of social economy*. Published by: Ministry of Regional Development Department for European Social Fund Management, June 2012, Warsaw. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.ekonomiaspoleczna.pl/files/ekonomiaspoleczna.pl/public/_MRR_Better_Future/Better_future_publication.pdf.
17. Шумахер Э. Ф. *Малое Прекрасно: Экономика для человека / Шумахер Э. Ф.* – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.samorodok.org/schum.pdf>.
18. *Handbook on Non-Profit Institutions in the System of National Accounts Department of Economic and Social Affairs Statistics Division Studies in Methods Series F., No. 91 Handbook of National Accounting United Nations, New York, 2003*. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://unstats.un.org/unsd/EconStatKB/Attachment524.aspx>.

Навчальне видання

**Методичні вказівки
до виконання контрольної роботи
з дисципліни «Соціальна економіка»
для студентів заочної форми навчання
спеціальностей 051 «Економіка» та 075 «Маркетинг»**

Укладачі: *Леонід Миколайович Несен, Анна Валеріївна Вітюк*

Рукопис оформлено *А. Вітюк*

Редактор *О. Ткачук*

Оригінал-макет виготовив *О. Ткачук*

Підписано до друку 08.02.2019 р.
Формат 29,7×42¼. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 1,14.
Наклад 40 (1-й запуск 1–21) пр. Зам. № 2019-026.

Видавець та виготовлювач
Вінницький національний технічний університет,
інформаційний редакційно-видавничий центр.
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Хмельницьке шосе, 95, м. Вінниця, 21021.
Тел. (0432) 65-18-06.
press.vntu.edu.ua; *E-mail*: kivc.vntu@gmail.com.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009 р.